

กฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษ : ศึกษากรณีการจัดการศึกษาของผู้ต้องขัง

กิตติณัฐ วิญญรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ.2559

Penalty Law : Study on Education Service for Prisoners

Krittinat Winyarat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurukij Pudit University

2016

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรภัทร์ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้กับผู้เขียน พร้อมทั้งการให้คำปรึกษาและคำแนะนำ รวมถึงข้อมูลต่างๆ ที่ได้ศึกษาไปในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอย่างหาที่สุคติมิได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นคร ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประธาน วัฒนวาณิชย์ และรองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำในเชิงวิชาการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ตลอดจนชี้แนะปัญหา แนวทาง และข้อสังเกต ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จิรวุฒิลิปิพันธ์ ผู้ให้คำแนะนำและบรรดาข้อมูลที่ช่วยในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ได้ประสานวิชาความรู้ให้แก่ผู้เขียน

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ จะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับการส่งเสริมจากบิดามารดา และครอบครัวที่รักยิ่งของผู้เขียนที่อยู่เบื้องหลังและคอยให้กำลังใจ และตลอดระยะเวลาศึกษาในระดับมหาบัณฑิต จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่รักยิ่งของผู้เขียน อีกทั้ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้บังคับบัญชา และหน่วยงานของผู้เขียน ที่ให้โอกาสในการศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนได้มีการศึกษาเพิ่มเติม

ท้ายที่สุด ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางการศึกษาแก่ผู้อ่านและผู้สนใจตามสมควร ทั้งสามารถใช้เป็นงานวิจัยเพื่ออ้างอิงและนำไปใช้พัฒนาระบบกฎหมายเกี่ยวกับราชทัณฑ์ของประเทศไทยและพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติณัฐ วิญญูรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๘
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	8
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิด ทฤษฎีในการบังคับโทษจำคุก การลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพื่อการจัดการศึกษาผู้ต้องขัง.....	10
2.1 ความหมายของการบังคับโทษและวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญา.....	11
2.2 วัตถุประสงค์ของการบังคับโทษจำคุก.....	19
2.3 แนวคิดทฤษฎีการลงโทษจำคุก.....	22
2.4 แนวคิดการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละบุคคล.....	27
2.5 หลักการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามมาตรฐานสากล และหลักสิทธิมนุษยชนสำหรับผู้ต้องขัง.....	32
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ต้องขัง เรือนจำและทัณฑสถาน.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.7 มาตรการปฏิบัติเพื่อแก้ไขพื้นที่ผู้ต้องขัง และระบบการให้การศึกษาและอบรม ในเรือนจำของประเทศไทย.....	52
3. มาตรการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังและการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในต่างประเทศ.....	83
3.1 สหราชอาณาจักร.....	84
3.2 ประเทศญี่ปุ่น.....	103
3.3 สาธารณรัฐสิงคโปร์.....	112
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในต่างประเทศ กับการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในประเทศไทย.....	132
4.1 วิเคราะห์การจำแนกผู้ต้องขังเพื่อการจัดการศึกษาผู้ต้องขังในประเทศไทย เปรียบเทียบกับสหราชอาณาจักร ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐสิงคโปร์..	133
4.2 วิเคราะห์การจำแนกประเภทเรือนจำเพื่อการจัดการศึกษาผู้ต้องขังใน ประเทศไทยเปรียบเทียบกับสหราชอาณาจักร ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐสิงคโปร์.....	138
4.3 วิเคราะห์การจัดการศึกษาและฝึกอบรมผู้ต้องขังในประเทศไทย เปรียบเทียบกับสหราชอาณาจักร ประเทศญี่ปุ่นและสาธารณรัฐสิงคโปร์..	141
4.4 วิเคราะห์สิทธิตามกฎหมายด้านการจัดการศึกษาและฝึกอบรมของผู้ต้องขัง	150
5. บทสรุป และเสนอแนะ.....	161
5.1 บทสรุป.....	161
5.2 เสนอแนะ.....	165
บรรณานุกรม.....	168
ประวัติผู้เขียน.....	176

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559).....	2
1.2 สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามอายุ (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559)...	3
1.3 สถิติผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาดที่กระทำผิดซ้ำ แยกตาม อายุ และจำนวนครั้งที่ และจำนวนครั้งที่ต้องโทษ (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559)	4
4.1 สถิติผู้ต้องขังนักเรียนสายสามัญ (ไม่แยกประเภท) (ภาคเรียนที่ 1/2559) (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559).....	141
4.2 สถิติผู้ต้องขังนักเรียนสายสามัญ (เฉพาะนักโทษเด็ดขาด) (ภาคเรียนที่ 1/2559) (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559).....	142
4.3 สถิติผู้ต้องขังนักเรียนสายสามัญ (จำแนกตามเพศ) (ภาคเรียนที่ 1/2559) (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559).....	142
4.4 สถิติผู้ต้องขังนักเรียนสายสามัญ (จำแนกตามประเภทผู้ต้องขัง) (ภาคเรียนที่ 1/2559) (สำรวจ ณ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2559).....	143